

Slovakija

Sądy szczególne - Słowacja

W tej części przedstawiono informacje na temat organizacji sądów szczególnych na Słowacji.

Sądy administracyjne

Sprawy z zakresu prawa administracyjnego należą do właściwości **sądów okręgowych (*krajské súdy*) i Sądu Najwyższego Republiki Słowackiej (Najvyšší súd Slovenskej republiky)**.

W Republice Słowackiej nie istnieją odrębne sądy administracyjne, istnieją natomiast osobne **izby** administracyjne.

Sądy szczególne

Trybunał Konstytucyjny

☞ **Trybunał Konstytucyjny Republiki Słowackiej** (Ústavný súd Slovenskej republiky) to niezależny organ wymiaru sprawiedliwości uprawniony do orzekania o ☞ **zgodności przepisów prawa z konstytucją**.

Siedziba Trybunału Konstytucyjnego mieści się w Koszycach pod adresem: Hlavná 110, Košice 042 65, a jego oddział znajduje się w Bratysławie (Župné námestie 12).

Właściwość

Zgodnie z konstytucją Republiki Słowackiej Trybunał Konstytucyjny orzeka o zgodności:

- ustaw z **konstytucją, ustawami konstytucyjnymi i umowami międzynarodowymi** zatwierdzonymi przez **Radę Narodową Republiki Słowackiej** oraz ratyfikowanymi i ogłoszonymi w sposób określony ustawą;
- rozporządzeń rządu i aktów powszechnie obowiązujących wydawanych przez ministerstwa i inne centralne organy administracji państwowej z konstytucją, ustawami konstytucyjnymi i umowami międzynarodowymi zatwierdzonymi przez Radę Narodową Republiki Słowackiej oraz ratyfikowanymi i ogłoszonymi w sposób określony ustawą, a także z ustawami;
- aktów powszechnie obowiązujących z konstytucją (art. 68), ustawami konstytucyjnymi i umowami międzynarodowymi zatwierdzonymi przez Radę Narodową Republiki Słowackiej oraz ratyfikowanymi i ogłoszonymi w sposób określony ustawą, a także z ustawami, o ile do orzekania w danej sprawie nie jest właściwy inny sąd;
- aktów powszechnie obowiązujących wydawanych przez terenowe organy administracji państwowej i powszechnie obowiązujących zarządzeń organów samorządowych (zgodnie z art. 71 ust. 2) z konstytucją, ustawami konstytucyjnymi i umowami międzynarodowymi ogłoszonymi w sposób określony ustawą, a także z ustawami, rozporządzeniami rządu i powszechnie obowiązującymi przepisami wydanymi przez ministerstwa i inne centralne organy administracji państwowej, o ile do orzekania w danej sprawie nie jest właściwy inny sąd.

Ponadto Trybunał Konstytucyjny:

- orzeka o zgodności negocjowanych umów międzynarodowych, które muszą spełniać zarówno wymóg zatwierdzenia przez Radę Narodową Republiki Słowackiej, jak i wymóg zgodności z konstytucją lub ustawami konstytucyjnymi;
- orzeka o zgodności z konstytucją lub ustawami konstytucyjnymi przedmiotu referendum, które ma odbyć się na wniosek obywateli lub na podstawie uchwały Rady Narodowej Republiki Słowackiej (zgodnie z art. 95 ust. 1);
- orzeka w sprawach sporów kompetencyjnych między centralnymi organami administracji państwowej, chyba że ustawa stanowi, że spory te rozstrzyga inny organ państwa;
- rozpatruje skargi osób fizycznych lub osób prawnych dotyczące naruszenia podstawowych praw człowieka lub wolności wynikających z umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Republikę Słowacką i ogłoszonej w sposób określony ustawą, o ile do orzekania w sprawie takich praw i wolności nie jest właściwy inny sąd;

- rozpatruje skargi organów samorządowych dotyczące niezgodności z konstytucją lub bezprawności decyzji w sprawach dotyczących samorządu terytorialnego bądź ingerencji w takie sprawy, o ile do orzekania w takich sprawach nie jest właściwy inny sąd;
- dokonuje wykładni konstytucji lub prawa konstytucyjnego w spornych kwestiach;
- rozpatruje skargi przeciwko decyzjom o uznaniu lub nieuznaniu mandatu posła do parlamentu;
- orzeka o zgodności wyborów (Prezydenta Republiki Słowackiej, do Rady Narodowej Republiki Słowackiej, do organów samorządowych oraz do Parlamentu Europejskiego) z konstytucją i innymi obowiązującymi przepisami;
- rozpatruje skargi na wyniki referendum lub głosowania powszechnego w sprawie odwołania prezydenta Republiki Słowackiej;
- orzeka, czy decyzja o rozwiązaniu bądź zawieszeniu działalności partii politycznej lub organizacji politycznej jest zgodna z ustawami konstytucyjnymi i z innymi ustawami;
- orzeka w sprawie procedury odwołania z urzędu prezydenta Republiki Słowackiej, wszczętej przez Radę Narodową ze względu na umyślne naruszenie przez niego konstytucji lub zdradę stanu;
- orzeka, czy decyzję o zarządzeniu stanu wyjątkowego lub stanu klęski żywiołowej i związane z tą decyzją inne decyzje wydano zgodnie z konstytucją lub ustawami konstytucyjnymi.

Skład Trybunału

W skład Trybunału Konstytucyjnego wchodzi **13** sędziów.

Sędziów Trybunału Konstytucyjnego powołuje na dwunastoletnią kadencję Prezydent Republiki Słowackiej na wniosek Rady Narodowej Republiki Słowackiej. Rada Narodowa wskazuje dwukrotnie większą liczbę kandydatów niż liczba sędziów, których ma powołać prezydent.

Inne istotne informacje

Trybunał Konstytucyjny orzeka w składzie **trzech sędziów** lub na **sesji plenarnej**.

Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego są ostateczne, wobec czego nie przysługują od nich środki zaskarżenia.

Trybunał Konstytucyjny może wszcząć postępowanie na **wniosek** złożony przez:

- co najmniej jedną piątą wszystkich członków Rady Narodowej Republiki Słowackiej,
- Prezydenta Republiki Słowackiej,
- rząd Republiki Słowackiej,
- sąd,
- Prokuratora Generalnego,
- każdą osobę, której praw dotyczy postępowanie w przypadkach określonych w art. 127 (skargi osób fizycznych lub prawnych) i w art. 127a (skargi organów samorządowych),
- Najwyższy Urząd Kontroli Republiki Słowackiej (Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky) w przypadkach określonych w art. 126 ust. 2 (bez względu na właściwość Najwyższego Urzędu Kontroli),
- Prezesa Rady Sądownictwa Republiki Słowackiej w sprawach o zgodność z konstytucją przepisów, o których mowa w art. 125 ust. 1, dotyczących wymiaru sprawiedliwości,
- Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawach o zgodność z konstytucją przepisów, o których mowa w art. 125 ust. 1, jeżeli dalsze stosowanie takich przepisów może stanowić zagrożenie dla praw podstawowych lub wolności bądź dla praw człowieka i podstawowych wolności wynikających z umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Republikę Słowacką i ogłoszonej w sposób określony ustawą,
- każdą osobę, która podważa uprawnienia kontrolne Najwyższego Urzędu Kontroli Republiki Słowackiej w przypadku, o którym mowa w art. 126 ust. 2.

Prawnicze bazy danych

 [Strona internetowa Trybunału Konstytucyjnego Republiki Słowackiej](#) zapewnia nieodpłatny dostęp do:

- orzeczeń Trybunału,
- protokołów ustaleń i postanowień,

- komunikatów prasowych,
- informacji o wydarzeniach międzynarodowych,
- informacji o Trybunale.

Szczególny Sąd Karny

☞ **Szczególny Sąd Karny (Špecializovaný trestný súd)** został utworzony w 2009 r. jako następca Sądu Szczególnego. Sąd Karny orzeka w sprawach karnych i innych przewidzianych prawem sprawach rozpatrywanych w toku postępowania sądowego (kodeks postępowania karnego). Jest to sąd pierwszej instancji o statusie sądu okręgowego. Kompetencje i funkcje tego sądu określono w § 14 ustawy nr 301/2005 Kodeks postępowania karnego.

Dane kontaktowe Szczególnego Sądu Karnego Republiki Słowackiej:

Adres: Suvorovova č. 5/A, P.O.BOX 117, 902 01 Pezinok

Tel.: +421 33 69 031 14

Faks: +421 33 69 032 72

Właściwość

Szczególny Sąd Karny rozpoznaje sprawy o następujące przestępstwa:

- zabójstwo typu kwalifikowanego,
- wywieranie wpływu w zakresie zamówień publicznych i licytacji publicznych, o którym mowa w § 266 ust. 3 kodeksu karnego,
- fałszowanie i podrabianie walut i papierów wartościowych, o którym mowa w § 270 ust. 4 kodeksu karnego,
- nadużycie władzy w wykonywaniu funkcji, o którym mowa w § 326 ust. 3 i 4 kodeksu karnego, w związku z przestępstwami, o których mowa w lit. b), c), e), f), g), h), i), l) lub m),
- łapownictwo bierne, o którym mowa w § 328–330 kodeksu karnego,
- łapownictwo czynne, o którym mowa w § 332–334 kodeksu karnego,
- korupcja pośrednia, o której mowa w § 336 kodeksu karnego,
- przekupstwo wyborcze, o którym mowa w § 336a kodeksu karnego,
- korupcja sportowa, o której mowa w § 336b kodeksu karnego,
- tworzenie, organizowanie lub wspieranie grupy przestępczej, w szczególności poważne przestępstwa popełnione przez grupę przestępczą,
- terroryzm,
- przestępstwa przeciwko mieniu, o których mowa w tytule czwartym części specjalnej kodeksu karnego, lub przestępstwa gospodarcze, o których mowa w tytule piątym części specjalnej kodeksu karnego, jeśli skutkiem przestępstwa była szkoda lub korzyść, której wartość jest co najmniej 25 tysięcy razy wyższa niż wartość drobnej szkody, o której mowa w kodeksie karnym, lub jeśli waga popełnionego przestępstwa co najmniej 25 tysięcy razy przekracza wysokość drobnej szkody, o której mowa w kodeksie karnym,
- naruszenie interesów finansowych Unii Europejskiej,
- przestępstwa związane z przestępstwami wymienionymi w lit. od a) do l) lub m), w przypadku spełnienia przesłanek połączenia spraw do łącznego rozpoznania,
- ekstremizm, o którym mowa w § 140a kodeksu karnego.

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej. W związku z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej państwa członkowskie aktualizują obecnie niektóre strony portalu zawierające treści krajowe. Jeżeli dana strona zawiera treści, które nie zostały jeszcze dostosowane w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa, jest to niezamierzone i zostanie wkrótce skorygowane.

